

JELENTÉS A X. ker. TERMÉSZETBARÁT SPORTKÖR "FENYES E
BARLANGTÁRTÓ SZAKOSZTÁLYÁNAK 1974.- ÉVBEN VÉGZETT MUNKA

Barlangtani Intézet

D-1974-4.

* Könyvtára *

Szakosztályunk tagjai az év folyamán három csoportban dolgoztak.

I. sz. Csoport:

Fülöp Gábor és Fojt Rudolf vezetésével még az 1973-ban elkezdett munkát folytatták a Pilis-hegyi Ajándék - barlangban. Kétszáz munkára ráfordításával próbálták a valószínűleg robbanás által létrejött omlást átvágni. A rendkívül balesetveszélyes munkát az 1975-ös évben csak a fete kellő alátámasztásával tudják folytatni.

A csoport tagjai tavaszi kutatótáborunk ideje alatt 2 viznyelőt bontottak meg - az egyik nagyon biztató, többéddig a szakirodalomban nem ismertetett kisebb barlangot, hasadékot, és üregot vettek fel a Szakosztály nyilvántartásába a Gerecse hegységbeli Hosszavontató térségében.

Bontották a tatabányai Kálvária - hegyi barlangot is, s ott az ismert végpont alá jutottak 4 méterrel. Jelenleg egy szilvaszintes cseppkőkéreggel borított szűk hasadék megkerülésén dolgoznak.

II. sz. Csoport:

Lendvay Ákos vezetésével a több év óta kutatott tatabányai Denevér - barlangban próbáltak igen "szűkös" körülmények között továbbjutni. Megemlítésre érdemes, hogy a barlang E.K.-i kuszodájának végpontján - amit csak többnapos fáradtságos munka árán tudtak elérni - tenyérnyi cserépdarab és kisebb töredékek kerültek elő. Az említett leletek egy függőleges, agyaggal kitöltött hasadékból kerültek elő, amely a bejárat talpszintje felett mintegy 30-40 cm-es magasságban van. Valószínű, hogy ezen a hasadékon keresztül, a barlang még feltáratlan szakaszai közül mosta, öblítette be a viz a cserépdarabokat a barlangba. Sajnos, a barlang mindkét főága lehetetlenül szűk hasadékba megy át, és a továbbjutás így csak robbantással lenne lehetséges. A munkát ez ok miatt a csoport lezártnak tekintti.

A Lengyel-bg. alsó szakaszában - az un. Pokolban - több munkatúrán bontották a csoport tagjai. A függőleges hasadékrendszer két pontján siker koronázta az erőfeszítéseket és egy 18, valamint egy 13 méter hosszú vízszintes járatot tudtak bejárni. A felfedezett járatok vége omlás miatt elszűkült, de a lámpa fénye további, járható szakaszt világít meg.

A Lengyel-bg. I. és II.sz. aknáját is bontották, de itt csak 2-3 méterrel sikerült mélyebbre jutni az omladék között.

III.sz. Csoport:

Szüllő Péter és Súlyom Frigyes irányításával dolgozott. Felfedezték és 10 méteres hosszúságig feltárták a tatabányai Kőhegy-K.-i oldalában az un. "Pisztoly-bg"-ot. A bontás során mintegy 20 m³-nyi kitöltést távolítottak el.

E barlang közelében Súlyom Frigyes találta meg az "Anonimus-üregot". A mindössze 5 m hosszú üreg tipikus rétegréa barlangnak bizonyult.

A Veres-hegyi-barlangban sikeresnek mondható bontást hajtottak végre. Az új, 27 méteres szakaszban kimondott hévizes oldásnyomokat figyeltünk meg.

Elkezdtek ugyanebben az időben a bejárati akna alatti agyagos-köves kitöltés felszínre hordását is. Az év végéig 8 munkatúrán cca. 12-13 m³ kitöltés került ki a bg.-ből.

A Pilis-hegyi Juventus-barlangban felmérést, meteorológiai méréseket, valamint kisebb mértékű bontást végeztek. A cca. 2 m³-nyi kitöltés kitermelése igen nagy elővigyázatot követelt meg a feltételezett régészeti rétegek miatt.

Szaksztályunk tagjai még 1973. III. 5.-én kezdték a Pilis hegyi "Desottó-viznyelő" bontását. A hosszú, kitartó munka Dévay József vezetése alatt meghozta a kívánt eredményt. 1974. jun. 22.-én a 9 méter mély kutatóakna aljáról sikerült bejutni az első, hordalékkal nem teljesen kitöltött járatszakaszba, majd kisebb terembe. A teremből - melyet Vezérek + terme névvel ruháztak fel - a több ponton indított bontás eredményes volt, így végeredményben az év végéig egy 90-100 méter összhosszúságú barlangot tártak fel. Sajnálatos, hogy az idáig feltárt szakaszok igen omlásveszélyesek, később pedig ellaposodnak, elszűkülnek, - így ez okok miatt a feltárást 26 méteres mélységben leállítottuk. A barlang járatainak felmérése után * (jelenleg folyik) * térképét a Társulat illetékes Szakbizottságának fogjuk leadni külön jelentéssel együtt.

Egyéb tevékenység:

Oktatás: 7 sporttársunk alapfoku, 1 magashegyi turavezetői tanfolyamot végzett. Négyen alapfoku hegymászó tanfolyamot végeztek.

Előadások - beszámolók: A Klubban az év folyamán több neves előadót üdvözölhattünk. Emelett saját erőből is 9 diavetítéses előadást tartottunk barlangi és hegymászó témákból.

Hegymászás: Tagjaink többsége előszeretettel turázik magashegyekben. Ennek tudható be, hogy 3 fő a Fogarasi havasok főgerincét, 3 fő a Rila hegységet, 1 fő Durmitort /Jugoszlávi / járta be 6-14 napos turák során. Emelett három alkalommal összesen 11 napot töltött el a Szénelői völgyben sziklamászó tevékenységgel 4-7 fő, Mindezek arra vezettek, hogy az elmúlt év végén Maszkály István vezetése mellett megalakult a Szaksztály IV. számú - ezuttal azonban hegymászó csoportja. A 11 fővel kezdő csoport máris lelkesen gyakorol és merész terveket szövöget.

Gyakorló turák, találkozók:

Szaksztályunk 8-10 fővel képviseltette magát a Vörös-kői, Pilisnyergyi találkozóban. Jelen voltunk a Zemplénben megrendezett tavaszi hegymászó találkozón is. A november 23-24.-én Aggteleken megtartott hegymászó találkozón 16 fővel vettünk részt.

Ez alkalommal éjjeli turán jártuk be a barlang főágát Jósvaldóig, majd elég magas vizállás mellett 13 fővel végigjártuk a Retek-ágot is.

Dokumentáció, fotó:

Az irodalom folyamatos tanulmányozása és terv szerinti terepbejárások eredményeképpen Szakosztályunk gerescei barlangnyilvántartása sokat fejlődött. Külön köszönettel tartozunk idősebb Schönviszky Lászlónak, aki a Szakosztálynak ajándékozta kb. 50 évi munkáját magába sűrítő nyilvántartását, jegyzeteit, térképeit. Folyamatosan bővítettük a Gerecse-hegységre vonatkozó irodalom jegyzékét és fénykép-kataszterét is. Örvedetesen gyarapodott a szakosztály fotó és dia állománya. 1974-ben készült mintegy 1000-1200 fekete-fehér kép, és 900 ~~színes~~ színes dia.

Az anyagnak mintegy fele barlangi felvétel/.

Létszám, aktivitás:

Csoportjaink az 1974/-es évben összesen 49 tagot mozgattak. 93 turán - 168 turanapon - résztvett összesen 947 tag és 116 vendég. A turákból 61 munkatúra volt!

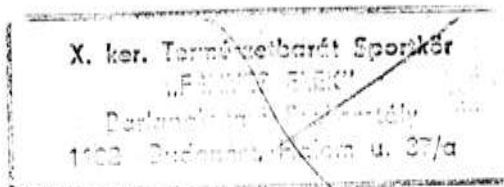
Résvételei

Bekapcsolódás a Szakbizottságok munkájába:

Társulatunk felhívására a különböző Szakbizottságok munkájába /dokumentációs, kartográfiai, bibliográfiai, fotódokumentációs/ összesen 6 főt kapcsolunk, illetve kapcsolunk be a Szakosztály részéről.

Megragadom az alkalmat, hogy munkatársaim munkáját megköszönjem. Az elmúlt évben igen értékes munkát végzett Molnár Marianna, Dévay József, Fülöp Gábor, Doronyai József, Sólyom Frigyes és Orlich István.

~~B u d a p e s t , 1975. január 25/~~

Lendvay Ákos.
/: Lendvay Ákos :/